XXXVII. évfolyam. 44 Celldömölk, 1941. január 5. 1. szám.

1007.

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKOREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hirdetés díja előre fizetendő.

Etessük a madarakat!

Beköszöntött a zord tél. Szenved az ember, az állat és a madár. De amiz az ember tud magán segíteni, addig az állat és a madár elhenhal, ha az ember nem segít rajtuk. Etessük a madarakat és az állatokat! A vadász etesse a mezei vadakat, így a nyulakat, foglyokat és egyebeket, hogy ne szenvedjenek, ki ne vesszenek. Mások pedig etessék a házakhoz beszorulóénekló madarakat, hasznos féregirtókat, hogy azok megmaradva kertünk fáit tisztogassák, kertünknek díszei legyenek és gyümölcsöseink megmentői.

Minden madár, amit az Isten teremtett — hasznos. Tehát olyan madár nincsen, amely nem hasznos. Azért most a beköszöntött télben ne tegyünk kivételt madár és madár között. Cinkeknek, pintyeknek, stigliceknek, sarmányoknak adjunk kendermagot, napraforgót, tökmagót, — szóval lehetőleg olajos magvakat. Kereskedésekben vehetünk ilyesmiket. A lenmag is jó, de jó a lucerna, a lóhere, a köles, a kukoricadara, stb. Verebeknek dobhatunk bármit, azok nem kényesek. Éllesztős eledel nem való a madarnak. Varjak is beszorulnak, azoknak is adjunk valamit. Nem válogatósak, viszont igen hasznos madarak. Cserebogár álcával, mindenféle, a gazdasági növényeket kiölő féreggel élnek, azoknak írtója, tehát ilyenkor megérdemlik, ha dobunk nekik valamit. Az éneklőknek adhatunk alárendelt zsiradékokat bentesnél vehetünk pár fillérért ilyen elesett hulladékokat, faggyut, stb.

tanárok és tanítónők ezen a téren,

nyabb a nemes dolgok iránt, ha most

letkedetet, azt sohasem hagyja el. Durvább lélek is kifinomul az ilyen cselekedettől.

Istennek tetsző cselekedetet követünk, ha a szenvedő állatokat madarakat most a havas zuzmarás időben etetjük mert különösen a férget a nyáron lerakott lepketojásokat pusztító kismadarak a fákat befogó jégréteg alól nem tudják előszedni. Így ehen pusztulnak etetés híján.

Mit mond a celldömölki anyakönyv a mult évről?

Emelkedett a születés, halálozás, de a természetes szaporodás is!

Miután új esztendőbe léptünk, a szokáshoz híven beszámolunk a celldömölki anyakönyvvezető hivatal mult évi bejegyzéseiről s egyúttal egy kis statisztikával is szolgálunk, hogy láthassuk a fejlődésünket és visszaesésünket. E először is meg kell állapítanunk, hogy 1940-ben mind a születés, mind a halálozás száma Celldömölkön lényegesen emelkedett az 1939-ik évivel szemben, de emelkedett a természetes szaporodás száma is, mégpedig 17 fővel.

A születési anyakönyv bejegyzései szerint 1940-ben Celldö- [illegible] vaszületett 9 gyermek, — míg 1939 ben 111:9 volt ez a szám. Az 1940-ben élveszületett 136 gyermek közül 80 vidéki volt, vagyis a korházban látott napvilágot s így a ténylegesen celldömölki újszülöttek száma 106, ezek közül 57 leány és 49 fiú. Törvénytelenül született 11 gyermek, ezek közül 8 volt helybeli és 3 vidéki. A 106 celldömölki újszülött közül róm. kat. vallású 2 és zsidó 7. Nemre nézve róm. kat. fiú 31, róm. kat. le- [illegible] ev. leány 19, református fiú [illegible]

A [illegible] anyakönyv bejegyzéseiben 1940-ben 106 an, 1939-ben 87-en haltak meg Celldömölkön. Az 1940 ben meghalt 106 egyén közül 69 volt celldömölki, míg 37 a kórházban elhunyt vidéki. A 69 celldömölki halott közül 34 volt a férfi és 35 a nő (vidékiek közül 23 férfi és 14 nő). A helybeli halottak korra nézve

		nő	férfi
3 éven alúli	7	4	3
3-10 év között	1	—	1
10-20	5	1	4
20-30	6	[illegible]	[illegible]
30-40	5	3	2
40-50	[illegible]	[illegible]	4
50-60	17	5	12
60-70	12	[illegible]	8
70-80	9	8	1
80-90	1	—	1
összesen:	69	[illegible]	34

A 69 helybeli elhunytnál a halálozás oka volt: végelgyengülés 5, tüdőrák 1, veleszületett gyengeség 2, bélburut 1, szervi szívbaj 3, tüdővész 8, gyermekágyi láz 1, érelmeszesedés 2, holyagrák 1, agyvérzés 4, lókosság 2, fulladás 2, tüdőgyulladás 6, beveny májgyulladás 1, hashártyagyulladás 2, szívszélütés 4, méhenkívüli terhesség 1, májzsugorodás 1, agyhűdés 1, béleizáródás 1, szívizomgyulladás 4, krónikus vesegyulladás szívizomelfajulással 3, gégerák 1, epehólyaggyulladás 1, vesegyulladás 2 és mellékvesedaganat 1.

1940. évben tehát Celldömölkön [illegible] míg a halálozás 69-re rugott, vagyis a nagyközség lakosságára, a tavalyi 20 fővel szemben.

halott közül róm. kat. vallású volt 41, ág. h. ev. 20, református 3 és zsidó 5.

A házassági anyakönyv bejegyzései szerint Celldömölkön 1939-ben 38, 1940 ben pedig 42 pár mondott egymásnak hűtlenséget, vagyis az esküvők száma is emelkedett 4-gyel. A mult évi 42 esküvőnél mind a két fél róm. kat. vallású volt 21, ág. h. ev. 10, református 1 és zsidó 2 esetben. A 8 vegyeshházasságkötésnél a férfi róm. kat. és a nő ág. h. ev. vallású volt 3, a férfi ág. h. ev. és a nő rom. kat. 2, a férfi ref. és a nő rom. kat. 2, a férfi ref. és a nő ág. h. ev. 1 esetben.

Emlékünnepély Kemenesmagasiban

A visszatért erdélyi részek emlékére lélekemelő ünnepélyt [illegible] napján a kemenesmagasi evangélikus Nőegylet a községi kultúrházban, a következő műsorral: 1. Hiszekegy... 2. Erdélyi üzenet..., szavalta Nagy Etelka. 3. Székely népdalok előadta az együttes. 4. Panaszkodnak a fenyők..., szavalta Mógor Irén. 5. Bevonulás Erdélybe..., szavalta Bertalan Sándor tanító. 6. Most jövünk Erdélyből, je- [illegible] előadta öt iskolás leány — és [illegible] Góca Emma. 7. Székely himnusz, a fenyők, szólamú, előadták: Fodor Ilona, Horváth Mária, Böröndy Erzsébet, Nagy László, Horváth Ernő, Horváth Ferenc, Dobrönte Antal, Németh Sándor, Bartos Károly és Kiss Antal. A szólamú prológiát Győrffy Jolán mondotta el. 9. Himnusz... A bevétel 117 pengőt tett ki.

Hirdetések—folyóiratok

Két kérdés — illetve két kérelem a Magyar Királyi Államvasutak szombathelyi üzletigazgatóságához

Az újévnek küszöbén állva, két kérdést, illetőleg két kérést kell felvetnünk, amelyek a megoldása [illegible] utos.

Az első kérdés illetőleg kérés az, hogy a celldömölki vonalszertár építésekor elzárt szabad közlekedési út a túlvárosban lakók részére megnyittassék. A vonalszertár építése előtt a túlvárosrészi lakók a vasút fennállása óta szabadon közlekedtek, odavezető útjuk a vasuti átjáróhíd megépítése és az állomásnak a temetőkig való meghosszabbítása előtt, a mostani pályafenntartási raktárak nak, az úgynevezett Pápai-uttesten volt lehetséges és akadálytalan. Az állomás meghosszabbítása után megépült a most is meglevő vasuti felüljáró vashíd, amely az elzárt átjárutat volt hivatva pótolni, másrészt azért is épült, hogy az akkor az [illegible] levő leadáshoz a felek és a hivatalos személyek bármikor akadálytalanul közlekedhettek, mivel a közeli vasuti átjárót messze kihelyezték. Ebben az időben egészen a vonalszertár megépítéséig, sőt azt követő még 12—14 évig nem volt elzárva kapukkal s kerítésekkel a fűtőház felőli kijárat, sem az állatrakodó melletti szabad kijárat. Eddig a túlvárosrész lakói szabadon közlekedtek éjjel és nappal. Azután megkezdődött a tűlakók kálváriajárása. Kaput csináltak az állatrakodóhoz és a fűtőház felőli kijárathoz, azokat este alkonyat táján lezárják, az állatrakodónál levő kaput minden oknélkül még nappal is zárva tartják, ami végett a túlvárosnak e vidéken lakói csak nagy kerülővel tudják megközelíteni lakhelyüket.

A túlvárosi lakók, sőt a közeli majorok és községek lakói ezt az útat, mint egyedüli szabad közlekedés lehetőségét a vasút megépítésétől kezdve minden időben szabadon, zaklatás nélkül használtak, ihletőleg élvezték, az állomás meghosszabbítása után a felüljáró híd alatt a szabad közlekedés tárgya, amely ahogy már említettük, csak mintegy 12—14 év óta van elzárva az éjszakai szabad közlekedés elől, sőt részben nappal is. Az éjjeli és nappali közlekedésre, az állomás meghosszabbításakor, a papai utnak ezzel történt áthelyezésével az állomás Szombathely felőli végénél kiépült a vasuti aluljáró vashíd. Ez olyan szűkre és mélyre, kanyargós utcára épült ki, hogy esős időben az alja az odaömlő víz és sár miatt járhatatlan. Havas telekben, mint amilyen volt a mult tél is, olyan hótorlaszokat emelt itt a szélvihar, hogy a híd alatt hetekig [illegible] közlekedni. A hídnak szűk volta, a gyalogjáró hiánya miatt az ott közlekedő gyalogos életete minden percben veszélyeztetve van, másrészt igen nagy kerülőt is jelent.

Az ezen irányt használók éjszakai időben elivannak vágva a varostól. Bármilyen baj esetén jó időben csak nagy kerülővel, havas időben pedig sehogyan sem tudnak érintkezést kapni a várossal, gyermekeik nappal nem tudnak iskolába járni. Ez a városrész éppen a mostoha közlekedési viszonyok mellett nem tud fejlődni, pedig a lehetőség adva van, a város felől már alig van beépíteni való terület. A vasuti alkalmazottak szívesen építkeznének itt, mert alkalmas volna a hely a mostoha sors miatt azonban eltávolodnak. A túlváros lakói 99 szazalékban ma is vasutasok, akik még akkor épültek ide, mikor a szabad közlekedés lehető volt. Azóta, hogy az utat elzárták, egyetlen [illegible] épült, a meglevő házak fele értékűkre estek le.

A túlvárosiak panaszával a község is foglalkozott, maguk fordultak az igazgatósághoz, az üzletvezetőséghez, sőt a képviselő útján a kereskedelmi miniszterhez, de a mai napig csak ígéretet kaptak.

Az újév küszöbén várják a megváltást az évtizedes kinlodás után.

A másik kérdés, illetve kérelem a megépítendő modern vasuti fürdő kérdése.

A celldömölki járás agilis képviselője, Szabó Károly útján külön kérelemmel fordultak a nemesletkü, vasutas kultúrát támogató, a vasutasok baját, panaszát megértő üzletigazgatóhoz, Vértess Vilmos István miniszteri tanácsoshoz, kérve őt, hogy hallgassa meg a mintegy 3600—4200 lelket kitevő vasuthoz tartozók (alkalmazottak és családtagok) panaszos kérelmét, rendelje el a celldömölki modern vasuti közfürdő építését. Ettől függetlenül, lapunkban két cikk jelent meg a multban, melyben ramutattunk, hogy Celldömölkön egyáltalában nincsen közcélokat, közegészséget szolgáló fürdő, menynyire aktuális volna a vasuti közfürdő megépítése, mert községünk 6000 lelket számláloi közül 60-70 %-ban a vasuthoz tartozók.

Nem lehet letagadni, hogy nincsen vasuti fürdő, de az olyan eldugott helyen van, hogy életveszély nélkül nem lehet megközelíteni, másrészt piszkos, poros, kormos a környezete [illegible] a fűtőházhoz tartozó, szolgálatban levő [illegible] alkalmazottak igényeit elégítheti ki, [illegible] Ilyenformán Celldömölk vasutassága fürdő nélkül van, ami a közegészségre nézve nagy hátrányt mutat, mutatja azt is, hogy a mai előrehaladott kulturvilágban, nélkülözni kénytelenek a legszükségesebb tisztalkodási módot is, mert hisszen jól tudjuk, hogy a vasutasok nem tudnak fürdőszobás lakást építeni. Hogy mit jelent egy ilyen tömegnek fürdőnélküli való élete, azt csak akkor vesszük majd észre, ha valamilyen baj üti fel a fejét, amely a tisztálkodás hiánya miatt lett urrá.

Itt kellene belekapcsolódni a község előljárosságának is, mert közérdek hogy itt közfürdő létesítessék, a nagyközönség is járuljon hozzá a fürdő költségeihez és mondassék ki, hogy a megépítendő közfürdőt a község polgárai is igénybe vehessék jutányos fizetés mellett ha a vasutintézet hozzájárul, vagy kívánja, hogy a vasuti közfürdő megépítéséhez a község is járuljon hozzá — szóval, hogy köztürdő legyen.

A vasuti fürdő hovahelyezését ihletőleg már régebben is rámutattunk hogy az úgynevezett ponyvaraktár épülete használtassék fel erre a célra, mivel azt a rendeltetését, amire épült, soha sem töltötte be, azt mindig egyéb célokra használták. Ez az épület hozzáférhető, elegendő nagy is.

A másik lehetőség az állomas Szombathely felőli kertje, ahol a fürdőnek szintén ideális helye lenne, hozzáférhető annélkül, hogy a vasutasság és családtagjainak a pályaudvart érinteni kellene.

A mult évben olyan hírek terjedtek el, hogy a vasuti fürdőt a fűtőház Szombathely felőli legszélső területén építenék ki. Ez a hely a vasutasság és családtagjai részére nem felel meg, mert fürdőnek nem [illegible] Onnan kijövet a felhevült test könnyűszerrel meghűlhet, egészség helyett betegség lenne, másrészt az aluljáró alatt esős, sáros időben nem lehet közlekedni, nem is szólva arról, hogy hófúvásos időben hetekig sem lehet odamenni. Végül az aluljáró alatt való közlekedés életveszélyes is, a kanyargós út és a híd keskenysége miatt. Azt volna az óhajunk, hogy a celldömölki vasutas társadalomnak ez a két kérdése, mostmár kérése minél előbb valósulna meg. Mind a kettő közcélokat szolgáló tömegszociális kérdés. A modern vasuti fürdő Szombathelyen megépült, az üzletvezetőség második nagy állomása Celldömölk tehát a soron levő.

ELADÓ

Celldömölkön a Sági utcában 3 szobás, adómentes, pincés, redőnyös ablakú, villaszerű

családi ház.

Celldömölkön

2 lakóház

2000 öl kert belsőséggel vagy belsőség nélkül is eladó Cím a kiadóhivatalban.

Egyiptom - gazdasági szemszögből nézve

Az egyiptomi belpolitikai események arra engednek következtetni, hogy ezt az országot is akarata ellenére igyekszik bevonni a háborúba, noha Egyiptom boldogulása szempontjából a béke fenntartása igen fontos szerepet játszik. A hatalmas kiterjedésű Egyiptomból csak 35 ezer négyzetkilométer — a Nilus völgye — megművelhető terület, úgyhogy ennek a földnek négyzetkilometerenkent 450 ember élelmezéséről kell gondoskodnia. A Nilus vizének duzzasztogátak kal és csatornákkal való szabályozása következtében a folyam rendszeres áradásai állandó mennyiségű és minőségű búza-, árpa- és tengeritermést biztosítanak, amely az ország szükségletét majdnem teljes mértékben fedezi. Rizsből, nádcukorból és hagymából Egyiptomnak óriási kivitele van, hasonlóképen [illegible] nyi eredetű textilnyersayagokból, [illegible] Az élelmi szerek ki- és behozatalának mérlege pedig általában kiegyenlítve van fedezi a belföldi szükséglet jó részét, gyapju, bőr és szőrme pedig kivitelre is kerül. A baromfitenyésztés oly magas fokon áll, hogy Egyiptom a legutóbbi tíz év alatt 3600—11.000 tonna tojást vihetett külföldi piacokra.

Egyiptom megművelhető területének óriási népsűrűsége miatt okvetlenül szükséges volt az ország messzemenő iparosítása. Az ipari nyersanyagok hiánya következtében azonban — különösen kevés a szén és a vasércek — külföldi behozatra szorul. A nagyobb mennyiségben előforduló mangán és wolframércek s a kőolajforrásokat már kizsákmányoltak, egyedül a foszfátok kiaknázásának van nagyobb jelentősége. Az üzemben lévő bányák a Vörös tenger partján fekszenek, az ércek feldolgozása pedig Szuezban történik. Tekintettel az aranyárak állandó emelkedésére az utóbbi időben a sivatagi aranybányáknak is nagyobb figyelmet szentelnek.

Az iparosításnak a textiliparon terén kellett volna a legjobb eredménnyel járni, de — úgy látszik itt is az angol befolyás hatására — éppen ezt az iparágat hanyagolták el. Az egyiptomi kormány az utóbbi időben mindent elkövetett, hogy fonodák, szövőgyárak, műselyem és szőnyeggyárak felállításával a ezek [illegible] ártalmi segélyezése [illegible] alapítottakat. A cukortermelés ipar is erősen fellendült. A szappanüzemek modernizálása és átépítése is rohamos léptekben halad előre, úgyhogy nemsokára megkezdhetik a pipereszappanok

Egy keményfa halószoba bútor eladó. Cím a kiadóban.

gyártását is. A világháború után Kairóban több butorgyár, két serfőzde és két modern cementgyár épült, melynek piaca normális körülmények között eleve biztosítottnak volt tekinthető.

A gyümölcs- és főzeléktermesztés állami ösztönzésre történő fokozása következtében konzervgyárak is létesülhettek, amelyek egy része már külföldre is szál- [illegible] nekilendült, úgyhogy Egyiptom már majdnem teljesen függetlenítette magát a külföldi behozataltól. A rézfeldolgozási ipar — annak ellenére, hogy Egyiptomban nincsenek rézbányák — olyan fejlett fokon áll, hogy Palesztinába és a Szudánba tömegesen exportálhatnak réztárgyakat. Végül a híres egyiptomi dohányiparról kell megemlékeznünk, amely azonban dohánybehozatalra szorul, mert Egyiptom angol nyomásra kénytelen volt dohánytermesztését nagy mértékben korlátozni.

Egyiptom gazdasági struktúrája sok hasonlóságot mutat Törökország és a délkeleteurópai államok gazdasági viszonyaival. Egyiptomnak éppen úgy, mint ezeknek az államoknak elsőrangu érdeke a béke fenntartása, hogy országa népének jövőjét a nagy külföldi piacokkal való állandó és biztos árucsere folytán végérvényesen biztosíthassa.

(M.N-)

Nagyrabecsült megrendelőimnek az újév alkalmából BOLDOG UJÉVET kívánok

Lukács István

uri és női cipész-mester

Celldömölk

Megalakult Celldömölk közélelmezési bizottsága

Az országos árkormánybiztos rendeletére és az alispán utasítására Celldömölk nagyközség elöljáróságának javaslatára a celldömölki közélelmezési bizottság tagjai lettek: elnök: Wimmer Lajos nyug. jószágkormányzó, tagok: Nagy Imre okl. gazda, Szabó Lajos kereskedő, Vince Lajos dr. fakereskedő, Garray Rezső ipartestületi jegyző és Horváth Ferenc mészáros és hentes. A bizottság feladata általában az lenne, hogy tanácsokat adjon a közélelmezés bizto- [illegible] felhasználására és elosztására vonatkozóan. Hasonló bizottságok alakultak a járás összes községeiben is.

HIREK

Áthelyezett tanítónő. A vallás és közoktatásügyi miniszter december 1-vel Poller Erzsébet jánosházai okl. tanítónőt, gyermekmenhelyi felügyelőt próbaszolgálatra rendelte ki Szecsi szigetre (Zalamegye) az ottani róm. kat. elemi iskolahoz. Ez a próbaszolgálat azonban csak pár hétig tartott, [illegible] miniszter Poller Erzsébetet január 1-vel Szécsiszigetről máris áthelyezte a csikvármegyei Gyergyóremetére az ottani állami elemi iskolához. Reméljük, hogy a jánosházai iskolánkívüli népművelés éveken át volt kiváló irányítója és vezetője a messze Székelyföldön is százszázalékig megállja a helyet és csak elismerést szerez a »vasi« tanítói karnak.

Névmagyarosítás. Zajicsek Ferenc celldömölki MÁV mozdonyvezető a belügyminiszter engedélyével Vági-ra magyarosította családi nevét.

Felvétel a vasuthoz. A MÁV. igazgatósága ifj. Nagy Elek celldömölki lakost a Budapest északi üzletvezetőséghez üzletgyakornokként felvette és szolgálattételre Vácra osztotta be.

Eljegyzés. Hegyi Oszkár rohonci máv. állomásfelvigyázó eljegyezte Kerek Margitot Celldömölkről.

Pénzügyi kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter dr. Pintér Fülöp Béla celldömölki malomellenőrt a kassai pénzügyigazgatósághoz fogalmazó gyakornokká nevezte ki.

Előléptetés a vasutnál. A MÁV. igazgatósága Nagy Elek máv. lószertárnokot segédellenőrré léptette elő.

Áthelyezés a MÁV.-nál. Nagy Kálmán MÁV. tisztet Gyékényesről Celldömölkre helyezte át az államvasutak igazgatósága.

Baleset. Német József 9 éves kis gyermek Szilveszter napján korcsolyázott, korcsolyázás közben elesett, a bal lábát eltörte. Beszállították a celldömölki közkórházba.

Tűz Celdömölkön. Kusztor István Pálffy-utcai lakásán tűz ütött ki, a faház és egy másik melléképület leégett, a csendőrség a nyomozást azonnal megindította. A kár egy része biztosítás révén megtérül.

Celldömölk nagyközség 1940. évi ügyforgalma. Celldömölk nagyközséghez beérkezett összesen a mult év folyamán 11·404 ügydarab, a kézbesítési iktatókba az egyikbe 814, a másikba 2908 ügydarab. Kiállítottak összesen 1166 drb községi bizonyítványt.

A celldömölki [illegible] 1940. évi ügyforgalma: közigazgatási ügydarab érkezett 5188 drb, kihágási 1124 drb, zeneengedély kiadatott 123, csendőrhatósági engedély 61, iparjogosítvány 189, fegyvervásárlási engedély 73, cselédkönyv 73, munkakönyv 118, halászjegy 16, építési engedély 17, fegyvertartási engedély 60, fegyviselési engedély 50, öngyilkosság 12 eset (10 halálos), tűzeset 27, vadászjegyet váltott 75 egyén, fogházban elzárva volt 87 egyén.

Pénzügyőri áthelyezés. A m. kir. [illegible] vigyázót Marostordára helyezte át. — Péntek László I. oszt. vigyázót a sárvári pénzügyőri szakasztól a celldömölki pénzügyőri szakaszhoz helyezte át.

Mozdonyvezető-vizsga. Csók Lajos celldömölki mozdonyvezető tanonc Budapesten a mozdonyvezetői szakvizsgát sikerrel letette.

Hónapos vásár Celldömölkön. A kedvezőtlen időjárás dacára az állatfelhajtás elég élénk volt. Felhajtatott 591 drb szarvasmarha, ebből ökör 180 drb, tehén 210 drb, üsző 96 drb, tinó 89, borju 6 drb. 2 drb birka, 162 drb ló. 235 drb sertés. Állatárak: ökör 82 95 fill. kgr., tehén 1 80 550 darabonként, üsző 82 84 kgrként, tinó 82-86, borju 93 110, birka 85, sertés anya 130 166. 1 éves sertés 88 100, 2 éves 55 63, hussertés 132-138, választó malac 30 50 fill kgr-ként.

Bábák díjazása. A m. kir. Belügyminiszter 1001/1940. számu rendeletével a hatósági bábák díjait megállapította és a rendelet 13. §-a értelmében a hatósági bábát, a nem szegény szülőknek nyujtott babai segélyért a következő díjak illetik meg: 1. a vetélésnél való közreműködésért 5 pengő, 2. a szülés levezetéséért és gyermekágy ellátásáért első szülés esetén 10 pengő, 3. szülés levezetéséért és gyermekágy ellátásáért második vagy további szülés esetén 8 pengő. 4. a szülésnél való közreműködésért, ha a szülőnőt szülőintézetbe szallították 5 pengő. A magánbába esetenkénti díjazása a rendelet értelmében ugyan ennyi.

Nyakas János veszprémi kereskedelmi iskolai tanár »Sorsdöntő száz nap 1849-ben« címen a magyar szabadságharc bukásának okait tárja elénk 90 lap terjedelmű könyvében. A legújabb irodalomtól a legrégibbig szinte teljes egészében felsorakoztatja évei mellett megokolásait. Két térképet is szerkesztett a műhöz s a hadtörténeti Muzeumban is hosszabb kutatást végzett. Nem új a téma. Bizonyára feldolgozták a dicsőséges, még bukásában is magasztos nemzeti felbuzdulásunk történetét. Gazdag emlékirodalom szól a szereplők tollából róla. Ma majdnem a centennárium küszöbén bizonyára tárgyilagosabban látjuk az egész eseményt, mint az önigazoló emlékiratosok vagy kortárstörténészek. E romantikus látású tudósok, vagy csak írók után Szegiu Gyula felállította a mérleget; a szabadságharcról. Kossuth nagyságát is lemérte, az emberi botlásokat is megrótta. Már józanon látjuk e szivárványos, délibábos felbuzdulást. Ehez a látásmódhoz segít a »Sorsdöntő 100 nap« írója is. Nagy szorgalom és még erősebb becsvágy jellemzi, hogy necsak a katedráról, de a nyomtatott betű segítségével is neveljen. Szívből köszöntjük nemes szándékában. Váth J.

Vasutas Sportegyesület szilvesztere. Lapunkban már megírtuk, hogy a celldömölki Vasutas Sportegylet nagyszabású szilveszteri táncmulatságot rendez. Várakozásunkban nem is csalódtunk. Művésziesen feldíszített terem [illegible] ség várta a bálozó ifjúságot és az érkező előkelőségeket. Zsúfolásig megteltek a Griff szálló összes helyiségei. Nagy számban gyűlt össze a mulatni vágyó ifjúság és elsőrendű zene mellett a kora hajnali órákig maradt együtt a legjobb hangulatban. Halász Gyula felügyelő, állomásfőnökkel az élen a szolgálatmentes tisztikar is résztvett teljes számban a mulatságon, de ott lehetett látni községünk vezető férfiait és számottevő tényezőit. Geller József vendéglős méltán megérdemli a dicséretet mert úgy konyhája, mint pincéje a legjavát szolgálta fel a vendégseregnek.

Olcsó tégla!!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a Bánd-féle

téglagyárat

Kissomlyón átvettem, azt uj gépekkel felszereltem és állandóan állítok elő kézitéglát, géptéglát és hornyoltcserepet, melyeket olcsó áron árusítok.

Az építtetők b. megbízásait kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Rózsavölgyi János

téglagyáros, Kissomlyó.

(Keresztény cég!!!)

Az újév kezdetén sok új modellt hoz a Párisi Divat. Célszerű jól kihasználható délelőtti ruhákat díszesebbeket délutánra és finomvonalu estélyiket színházba, bálokra. Számos öltözéket közöl a Párisi Divat gyermekek számára is: a nappali ruhácskákhoz még bájos farsangi jelmezeket. A kézimunkák között fehér és színeshimzések, szebbnél-szebb horgolások, eredeti magyar néphimzések szerepelnek. Az irodalmi részben értékes folytatásos regény, érdekes novellák, ismeretterjesztő cikkek váltakoznak, azonkívül szépségápolási rovat, hasznos tudnivalók, rejtvény, stb. teszi változatossá a Párisi Divat januári számát, melynek ára példányonként 60 fillér.

Köszönet a Hangyának. A Hangya szövetkezet celldömölki igazgatósága a róm. kat. Oblátaegyletnek 20, a Szívgárdának 10, a Mária Kongregációnak 10, a Legényegyletnek 10, az Oltáregyletnek 10 és a Kapisztrán cserkészcsapatnak 10 pengőt adományozott a karácsonyi ünnepek alkalmával. Ezen nemeslelkű adományokért az egyletek elnökségei ezuton mondanak hálás köszönetet.

Olcsó magyar klasszikusok fillérekért. A Magyar Népművelők Társasága rendkívül érdekes kiadványsorozatot indít meg: 24 filléres árban adja ki a legkitűnőbb magyar klasszikusok válogatott műveit. Az első kötetben Petőfi Sándor válogatott költeményeit kapja az olvasó; a kötethez Havas István, a Petőfi Társaság alelnöke írt bevezetőt. A második kötet Arany János válogatott költeményeit tartalmazza, Féja Géza előszavaival. A sorozatban Madách, Csokonai, Vörösmarty, a Kisfaludyak, Fazekas Mihály, Gvadányi s a többi nagy [illegible] válogatott munkái következnek a legkitűnőbb irodalomtörténetírók előszavával s magyarázataival. Kéthetenkint jelenik meg, az első kötet január 15.-én. Pompás kiállítás 100 lap terjedelem, ára csak 24 fillér. Okvetlen vásárolja meg: a legpompásabb szellemi élvezethez jut! Kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány u. 14

Hirdetéseket felveszünk

Két kérdés — illetve két kérelem a Magyar Királyi Államvasutak szombathelyi üzletigazgatóságához

Az újévre kelő küszöbén állva, két kérdést, illetőleg két kérést kell felvetnünk, amelynek a megoldása [illegible]

Az első kérdés illetőleg kérés az, hogy a celldömölki vonalszertár építésekor elzárt szabad közlekedést út a túlvárosban lakók részére megnyittassék. A vonalszertár építése előtt a túlvárosrészi lakók a vasút fennállása óta szabadon közlekedtek, odavezető útjuk a vasuti átjáróhíd megépítése és az állomásnak a temetőkig való meghosszabbítása előtt, a mostani pályafenntartási raktárakat, az úgynevezett Pápai-utcán volt lehetséges és akadálytalan. Az állomás meghosszabbítása után megépült a most is meglevő vasuti felüljáró vashíd, amely az elzárt átjárót volt hivatva pótolni, másrészt azért is épült, hogy az akkor az állomás túlsó felén [illegible] felek és a hivatalos személyek bármikor akadálytalanul közlekedhettek, mivel a közelit vasuti átjárót messze kihelyezték. Ebben az időben egészen a vonalszertár megépítéséig, sőt azt követő még 12—14 évig nem volt elzárva kapukkal s kerítésekkel a fűtőház felőli kijárat, sem az állatrakodó melletti szabad kijárat. Eddig a túlvarosrész lakói szabadon közlekedtek éjjel és nappal. Azután megkezdődött a túllakók kalváriajárása. Kaput csináltak az állatrakodóhoz és a fűtőház felőli kijárathoz azokat este alkonyat tájáu lezárják, az állatrakodónál levő kaput minden oknélkül még nappal is zárva tartják, ami végett a túlvárosnak e vidékén lakói csak nagy kerülővel tudják megközelíteni lakhelyüket.

A túlvárosi lakók, sőt a közeli majorok és községek lakói ezt az útat, mint egyedüli szabad közlekedés lehetőségét a vasút megépítésétől kezdve minden időben szabadon, zaklatás nélkül használták, illetőleg élvezték, az állomás meghosszabbítása után a felüljáró híd lett a szabad közlekedés tárgya, amely ahogy már említettük, csak mintegy 12—14 év óta van elzárva az éjszakai szabad közlekedés elől, sőt részben nappal is. Az éjjeli és nappali közlekedésre, az állomás meghosszabbításakor, a papai utnak ezzel történt áthelyezésével az állomás Szombathely felőli végénél kiépült a vasuti aluljáró vashíd. Ez olyan szükre és mélyre, kanyargós utcán épült ki, hogy esős időben az alja az odatódoló víz [illegible] miatt járhatatlan. Havas telekben, mint amilyen volt a mult tél is, olyan hótorlaszokat emelt itt a szélvihar, hogy a híd alatt hetekig közlekedni. A hidnak szűk volta, a gyalogjáró hiánya miatt az ott közlekedő gyalogos életete minden percben veszélyeztetve van, másrészt igen nagy kerülőt is jelent.

Az ezen irányt használók éjszakai időben ellyannak vágva a várostól. Bármilyen baj esetén jó időben csak nagy kerülővel, havas időben pedig sehogyan sem tudnak érintkezést kapni a várossal, gyermekeik nappal nem tudnak iskolába járni. Ez a városrész éppen a mostoha közlekedési viszonyok mellett nem tud fejlődni, pedig a lehetőség adva van, a város felől már alig van beépíteni való terület. A vasuti alkalmazottak szívesen építkeznének itt, mert alkalmas volna a hely a mostoha sors miatt azonban eltávolodnak. A túlváros lakói 99 szazalékban ma is vasutasok, akik még akkor épültek ide, mikor a szabad közlekedés lehető volt. Azóta, hogy az utat el- [illegible] épült, a meglevő házak fele értékükre estek le.

A túlvarosiak panaszával a község is foglalkozott, maguk fordultak az igazgatósághoz, az üzletvezetőséghez, sőt a képviselő útjan a kereskedelmi miniszterhez, de a mai napig csak ígéretet kaptak.

Az újév küszöbén várják a megváltást az évtizedes kinlódás után.

A másik kérdés, illetve kérelem a megépítendő modern vasuti fürdő kérdése.

A celldömölki járás agilis képviselője, Szabó Károly útjan külön kérelemmel fordultak a miniszterhez, vasutas kulturát támogató, a vasutasok baját, panaszát megértő üzletigazgatóhoz, Vértess Vilmos István miniszteri tanácsoshoz, kérve őt, hogy hallgassa meg a mintegy 3600—4200 lelket kitevő vasuthoz tartozók (alkalmazottak és családtagok) panaszos kérelmét, rendelje el a celldömölki modern vasuti közfürdő építését. Ettől függetlenül, lapunkban két cikk jelent meg a multban, melyben rámutattunk, hogy Celldömölkön egyáltalában nincsen közcélokat, közegészséget szolgáló fürdő, menynyire aktuális volna a vasuti közfürdő megépítése, mert községünk 6000 lelket számláloi közül 60-70 %-ban a vasuthoz tartozók.

Nem lehet letagadni, hogy nincsen helyen van, hogy életveszély nélkül nem lehet megközelíteni, másrészt piszkos, poros, kormos a környezete fűtőházhoz tartozó, szolgálatban levő alkalmazottak igényait elégíthetni ki, úgy ahogy. Ilyenforman Celldömölk vasutassága fürdő nélkül van, ami a közegészségre nézve nagy hátrányt mutat, mutatja azt is, hogy a mai előrehaladott kulturvilágban, nélküözni kénytelenek a legszükségesebb tisztalkodási módot is, mert hiszen jól tudjuk, hogy a vasutasok nem tudnak fürdőszobás lakást építeni. Hogy mit jelent egy ilyen tömegnek fürdőnélkül való élete, azt csak akkor vesszük majd észre, ha valamilyen baj üti fel a fejét, amely a tisztalkodás hiánya miatt lett úrra.

Itt kellene belekapcsolódni a község előljáróságának is, mert közérdek hogy itt közfürdő léte fressék, a nagy közcélok is járuljon hozzá a fürdő költségeihez és mondassék ki, hogy a megépítendő közfürdőt a község polgárai is igénybe vehessék jutanyos fizetés mellett ha a vasutintézet hozzájárul, vagy kívánja, hogy a [illegible] a község is járuljon hozza — szóval, hogy közfürdő legyen.

A vasuti fürdő hovahelyezését illetőleg már régebben is rámutattunk hogy az úgynevezett ponyvaraktár épülete használtassék fel erre a célra, mivel azt a rendeltetését, amire épült, soha sem töltötte be, azt mindig egyéb célokra használták. Ez az épület hozzáférhető, elegendő nagy is.

A másik lehetőség az állomás Szombathely felőli kertje, ahol a fürdőnek szintén ideális helye lenne, hozzáférhető anélkül, hogy a vasutasság és családtagjainak a pályaudvart érinteni kellene.

A mult évben olyan hírek terjedtek el, hogy a vasuti fürdőt a fűtőház Szombathely felőli legszélső területén építenék ki. Ez a hely a vasutasság és családtagjai részére nem felel meg, mert fürdőnek nem alkalmas, igen villatos helyen lenne. Onnan kijövet a felhevült test könnyűszerrel megbetegedhet, egészség helyett betegség lenne, másrészt az aluljáró alatt esős, sáros időben nem lehet közlekedni, nem is szólva arról, hogy hófúvásos időben hetekig sem lehet odamenni. Végül az aluljáró alatt való közlekedés életveszélyes is, a kanyargós út és a híd keskenysége miatt. Az volna az óhajunk, hogy a celldömölki vasutas társadalomnak ez a két kérdése, mostmár kérése minél előbb valósulna meg. Mind a kettő közcélokat szolgáló tömegszociális kérdés. A modern vasuti fürdő Szombathelyen megépült, az ünlet [illegible] második nagy állomása Celldömölk tehát a soron levő.

ELADÓ

Celldömölkön a Sági utcában 3 szobás, adómentes, pincés, redőnyös ablaku, villaszerű

családi ház.

Celldömölkön

2 lakóház

2000 öl kert belsőséggel vagy belsőség nélkül is eladó

Cím a kiadóhivatalban.

Egyiptom-gazdasági szemszögből nézve

Az egyiptomi belpolitikai események arra engednek következtetni, hogy ezt az országot is akarata ellenére igyekezt k bevonni a háborúba, noha Egyiptom boldogulása szempontjából a béke fenntartása igen fontos szerepet játszik. A hatalmas kiterjedésű Egyiptomból csak 35 ezer négyzetkilométer — a Nilus völgye — megművelhető terület, úgyhogy ennek a földnek négyzetkilométerenként 450 ember élelmezéséről kell gondoskodnia. A Nilus vizének duzzasztógátak kal és csatornákkal való szabályozása következtében a folyam rendszeres áradásai állandó mennyiségű és minőségű búza-, árpa- és tengeritermést biztosítanak, amely az ország szükségletét majdnem teljes mértékben fedezi. Rizsből, nádcukorból és hagymából Egyiptomnak óriási [illegible] nyi eredetű textilnyersayagokból, elsősorban gyapotból. Az élelmiszerek ki- és behozatalának mérlege pedig általában kiegyenlíti egymást. Egyiptom állatállománya fedezi a belföldi szükséglet jó részét, gyapju, bőr és szőrme pedig kivitelre kerül. A baromfitenyésztés oly magas fokon áll, hogy Egyiptom a legutóbbi tíz év alatt 3600—11.000 tonna tojást vihetett külföldi piacokra.

Egyiptom megművelhető területének óriási népsűrűsége miatt okvetlenül szükséges volt az ország messzemenő iparosítása. Az ipari nyersanyagok hiánya következtében azonban — különösen kevés a szén és a vasércek — külföldi behozatalra szorul. A nagyobb mennyiségben előfordulo mangán és wolfrámércek s a kőolajforrásokat mar kizsákmányoltak, egyedül a foszfátok kiaknázásának van nagyobb jelentősége. Az üzemben lévő bányák a Vörös tenger partján fekszenek, az ércek feldolgozása pedig Szuezban történik. Tekintettel az aranyárak állandó emelkedésére az utóbbi időben a sivatagi aranybányáknak is nagyobb figyelmet szenteinek.

Az iparosításnak a textilipar terén kellett volna a legjobb eredménnyel járni, de — úgy látszik itt is az angol befolyás hatására — éppen ezt az iparágat hanyagolták el. Az egyiptomi kormány az utóbbi időben mindent elkövetett, hogy fonodák, szövőgyárak, műselyem és selyemgyárak felállításával s ezek állami segélyezésével [illegible] mulasztottakat. A cukortermelés fokozásával a cukor- és cukorkaipar is erősen fellendült. A szappanüzemek modernizálása és átépítése is rohamos léptekben halad előre, úgyhogy nemsokára megkezdhatik a pipereszappanok

Egy keményfa hálószoba bútor eladó. Cím a kiadóban.

gyártását is. A világháború után Kairóban több butorgyár, két serfőzde és két modern cementgyár épült, melynek piaca normális körülmények között eleve biztosítottnak volt tekinthető.

A gyümölcs- és főzeléktermesztés állami ösztönzésre történő fokozása következtében konzervgyárak is létesülhettek, amelyek egy része már külföldre is szállít. A bor- és cipőipar is szépen nekilendült, úgyhogy Egyiptom már majdnem teljesen függetlenítette magát a külföldi behozataltól. A rézfeldolgozási ipar — annak ellenére, hogy Egyiptomban nincsenek rézbányák — olyan fejlett fokon áll, hogy Palesztinaba és a Szudánba tömegesen exportálhatnak réztárgyakat. Végül a híres egyiptomi dohányiparról kell megemlékeznünk, amely azonban dohánybehozatalra szorul, mert Egyiptom angol nyomásra kénytelen volt dohánytermesztését nagy mértékben korlátozni.

Egyiptom gazdasági struktúrája sok hasonlóságot mutat Törökország és a délkeleteurópai államok gazdasági viszonyaival. Egyiptomnak éppen úgy, mint ezeknek az államoknak elsőrangu érdeke a béke fenntartása, hogy országa népének jövőjét a nagy külföldi piacokkal való állandó és biztos árucsere folytán végérvényesen biztosíthassa.

(M.N-)

Nagyrabecsült megrendelőimnek az újév alkalmából

BOLDOG UJÉVET kívánok

Lukács István

uri és női cipész-mester

Celldömölk.

Megalakult Celldömölk közélelmezési bizottsága

Az országos árkormánybiztos rendeletére és az alispán utasítására [illegible] elöljáróságának javaslatára a celldömölki közélelmezési bizottság tagjai lettek: elnök: Wimmer Lajos nyug. jószágkormányzó, tagok: Nagy Imre okl. gazda, Szabó Lajos kereskedő, Vince Lajos dr. fakereskedő, Garray Rezső ipartestületi jegyző és Horváth Ferenc mészáros és hentes. A bizottság feladata általában az lenne, hogy tanácsokat adjon a közélelmezés biztosítására, a meglevő készletek felhasználására és elosztására vonatkozóan. Hasonló bizottságok alakultak a járás összes [illegible]geiben is.

HIREK

Áthelyezett tanítónő. A vallás és közoktatásügyi miniszter december 1-vel Poller Erzsébet jánosházai okl. tanítónő, gyermekmenhelyi felügyelőt próbaszolgálatra rendelte ki Szécsiszigetre (Zalamegye) az ottani róm. kat. elemi iskolához. Ez a próbaszolgálat azonban csak par hétig tartott, mert a vallás- és közoktatásügyi miniszter Poller Erzsébetet január 1 vel Szécsiszigetről máris áthelyezte a csikvarmegyei Gyergyóremetére az ottani állami elemi iskolához. Reméljük, hogy a jánosházai iskolánkívüli népművelés éveken át volt kiváló irányítója és vezetője a messze Székelyföldön is százszázalékig megállja a helyét és csak elimerést szerez a »vasi« tanítói karnak.

Névmagyarosítás. Zajicsek Ferenc celldömölki MÁV mozdonyvezető a belügyminiszter engedélyével Vági ra magyarosította családi nevét.

Felvétel a vasuthoz. A MÁV. igazgatósága ifj. Nagy Elek celldömölki lakost a Budapest északi üzletvezetőséghez üzletgyakornokként felvette és szolgálattételre Vácra osztotta be.

Eljegyzés. Hegyi Oszkár rohonci máv. állomásfelvigyázó eljegyezte Kerek Margitot Celldömölkről.

Pénzügyi kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter dr. Pintér Fülöp Béla celldömölki malomellenőrt a kassai pénzügyigazgatósághoz fogalmazó gyakornokká nevezte ki.

Előléptetés a vasutnál. A MÁV. igazgatósága Nagy Elek máv. lőszertárnokot segédellenőrré léptette elő.

Áthelyezés a MÁV.-nál. Nagy Kálmán MÁV tisztet Gyékényesről Celldömölkre helyezte át az államvasutak igazgatóskga.

Baleset. Német József 9 éves kis gyermek Szilveszter napján korcsolyázott, korcsolyázás közben elesett, a bal lábát eltörte. Beszállították a celldömölki közkórházba.

Tűz Celdömölkön. Kusztor István Palffy-utcai lakásán tűz ütött ki, a faház és egy másik melléképület leégett, a csendőrség a nyomozást azonnal megindította. A kár egy része biztosítás révén megtérül.

Celldömölk nagyközség 1940. évi ügyforgalma. Celldömölk nagyközséghez beérkezett összesen a mult év folyamán 11·404 ügydarab, a kézbesítési iktatókba az egyikbe 814, a másikba 2908 ügydarab. Kiallítottak összesen 1166 drb községi bizonyitványt

A [illegible]

1940. évi ügyforgalma: közigazgatási ügydarab érkezett 5188 drb, kihágási 1124 drb, zeneengedély kiadatott 123, rendőrhatósági engedély 61, iparjogosítvány 189 [illegible] engedély 78, cselédkönyv 73, munkakönyv 113, halászjegy 16, építési engedély 17, fegyvertartási engedély 60. fegyverviselési engedély 50, öngyilkosság 12 eset (10 halálos), tűzeset 27, vadászjegyet váltott 75 egyén, fogházban elzárva volt 87 egyén.

Pénzügyőri áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Tóth Imre I. oszt. vigyázót Marosterdára helyezte át. — Péntek László I. oszt. vigyázót a sárvári pénzügyőri szakasztól a celldömölki pénzügyőri szakaszhoz helyezte át.

Mozdonyvezető-vizsga. Csók Lajos celldömölki mozdonyvezető tanonc Budapesten a mozdonyvezetői szakvizsgát sikerrel letette.

Hónapos vásár Celldömölkön. A kedvezőtlen időjárás dacára az állatfelhajtás elég élénk volt. Felhajtatott 591 drb szarvasmarha, ebből ökör 180 drb, tehén 210 drb, üsző 96 drb, tinó 89, borju 6 drb. 2 drb birka, 162 drb ló, 235 drb sertés. Állatarak: ökör 82 95 fill. kgr., tehén 180 550 darabonként, üsző 82 84 kgrként, [illegible], serrés anya 130 166 1 éves sertés 88 100, 2 éves 55 63, hussertés 132-138, választó malac 30 50 fill kgrként.

Bábák díjabása. A m. kir. Belügyminiszter 1001/1940. számu rendeletével a hatósági bábák dijait megállapította és a rendelet 13. §-a értelmében a hatósági bábát, a nem szegény szülőknek nyujtott bábai segélyért a következő díjak illetik meg: 1. a vetélésnél való közreműködésért 5 pengő, 2. a szülés levezetéséért és gyermekágy ellátásáért első szülés esetén 10 pengő, 3. szülés levezetéséért és gyermekágy ellátásáért második vagy további szülés esetén 8 pengő, 4. a szülésnél való közreműködésért, ha a szülőnőt szülőintézetbe szállították 5 pengő. A magánbába esetenkénti díjazása a rendelet értelmében ugyan ennyi.

Nyakas János veszprémi kereskedelmi iskolai tanár »Sorsdöntő száz nap 1849-ben« címen a magyar szabadságharc bukasának okait tárja elénk 90 lap terjedelmű könyvében. A legújabb irodalomtól a legrégibbig szinte teljes egészében felsorakoztatja évei mellett megokolásait. Két térképet is szerkesztett a műhöz s a hadtörténeti Muzeumban is hosszabb kutatást végzett. Nem új a téma. Bizonyára feldolgozták a dicsőséges, még bukásában is magasztos nemzeti felbuzdulásunk történetét. Gazdag emlékirodalom szól a szereplők tollából róla. Ma majdnem a centennárium küszöbén bizonyára tárgyilagosabban látjuk az egész eseményt, mint az önigazoló emlékiratosok, vagy kortárstörténészek. E romantikus látású tudósok, vagy csak írók után Szegfű Gyula felállította a mérleget; a szabadságharcról. Kossuth nagyságát is lemérte, az emberi botlásokat is megrótta. Már józanon látjuk e szivárványos, délibábos felbuzdulast. Ehez a látásmódhoz segít a »Sorsdöntő 100 nap« írója is. Nagy szorgalom és még erősebb becsvágy jellemzi, hogy necsak a katedrarol, de a nyomtatott betű segítségével is neveljen. Szívből köszöntjük nemes szándékában. Váth J.

Vasutas Sportegyesület szilvesztere. Lapunkban már megírtuk, hogy a celldömölki Vasutas Sportegylet nagyszabásu szilveszteri táncmulatságot rendez. Várakozásunkban nem is csalódtunk. Művésziesen feldíszitett terem, figyelmes és gondos rendezőség várta a bálozó ifjúságot és az érkező előkelőségeket. Zsufolásig megteltek a Griff szálló összes helyiségei Nagy számban gyűlt össze a mulatni [illegible] lett a kora hajnali órákig maradt együtt a legjobb hangulatban. Halász Gyula felügyelő, állomásfőnökkel az élen a szolgálatmentes tisztikar is résztvett teljes számban a mulatságon, de ott lehetett látni községünk vezető férfiait és számottevő tényezőit. Geller József vendéglős méltán megérdemli a dicséretet mert úgy konyhája, mint pincéje a legjavát szolgálta fel a vendégseregnek.

Olcsó tégla!!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a Bánd féle

téglagyárat

Kissomlyon átvettem, azt uj gépekkel felszereltem és állandóan állitok elő kézitéglát, géptéglát és hornyoltcserepet, melyeket olcsó áron árusitok. Az építtetők b. megbízásait kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Rózsavölgyi János

téglagyáros, Kissomlyó.

(Keresztény cég!!!)

Az újév kezdetén sok új modellt hoz a Párisi Divat. Célszerű jól kihasználható délelőtti ruhákat díszesebbeket délutánra és finomvonalu estélyiket színházba, balokra. Számos öltözéket közöl a Párisi Divat gyermekek számára is: a nappali ruhácskákhoz még bájos farsangi jelmezeket. A kézimunkák között fehér és szineshimzések, szebbnél-szebb horgolások, eredeti magyar néphimzések szerepelnek. Az irodalmi részben értékes folytatásos regény, érdekes novellák, ismeretterjesztő cikkek váltakoznak, azonkívül szépségápolási rovat, hasznos tudnivalók, rejtvény, stb. teszi változatossá a Párisi Divat januári számát, melynek ára példányonként 60 fillér.

Köszönet a Hangyának. A Hangya szövetkezet celldömölki igazgatósága a róm. kat. Oblátaegyletnek 20, a Szívgárdának 10, a Mária Kongregációnak 10, a Legényegyletnek 10, az Oltaregyletnek 10 és a Kapisztrán cserkészcsapatnak 10 pengőt adományozott a karácsonyi ünnepek alkalmával. Ezen nemeslelkű adományokért az egyletek elnökségei ezuton mondanak hálás köszönetet.

Olcsó magyar klasszikusok fillérekért. A Magyar Népművelők Társasága rendkívül érdekes kiadványsorozatot indit meg: 24 filléres árban adja ki a legkitűnőbb magyar klasszikusok válogatott műveit. Az első kötetben Petőfi Sándor válogatott költeményeit kapja az olvasó; a kötethez Havas István, a Petőfi Társaság alelnöke irt bevezetőt. A második kötet Arany János válogatott költeményeit tartalmazza, Féja Géza előszavaival. A sorozatban Madách, Csokonai, Vörösmarty, a Kisfaludyak, Fazekas Mihály, Gvadányi s a többi nagy magyar klasszikusok válogatott munkai következnek a legkitűnőbb irodalomtörténetirók előszavával s magyarázataival. Kéthetenkint jelenik meg, az első kötet január 10-én. Pompás kiállítás 100 lap terjedelem, ára [illegible] 24 fillér. Okvetlen vásárolja meg; a legpompásabb szellemi élvezethez jut! Kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány u. 14

Hirdetéseket felveszünk

Uj iparigazolványok

A celldömölki főszolgabirói hivataltól a mult év utolsó negyedévében a következő egyének kaptak iparigazolványt, illetve iparengedélyt: Fazekas Pál alsósági lakos lakatos iparra, Varga Lajos sömjénmihályfai lakos kovács iparra, Tischler Ernő celldömölki lakos fodrász iparra, Kaszti Lajos rábakecskédi lakos fényképész iparra, dr. Vince Lajos celldömölki lakos épületfa, tüzifa, szénkereskedésre, Tóth Ferenc jánosházai lakos mész, baromfi, tojás és gyümölcskereskedésre, Bognár Sándor pápóci lakos buza, rozs stb. kereskedésre, Lukács József pápóci lakos buza, rozs stb. kereskedésre, Nagy Károly ostffyasszonyfai lakos buza, rozs stb. kereskedésre, Bokor József celldömölki lakos bazár és rövidáru kereskedésre, Páli István bobai lakos szatócskereskedésre, Horváth Dénes pápóci lakos szatócskereskedésre, Császár Ferenc pápóci lakos szatócskereskedésre, Német Sándor sömjéni lakos vegyeskereskedésre, Szabó Sándor csöngei lakós vegyeskereskedésre, Kovács József celldömölki lakos fa és szénkereskedésre, Simon Ferenc Károly jánosházai lakos butorkereskedésre, Süle Géza magyargencsi lakos élőállatkereskedésre. Zoltai Gyula kemeneshőgyészi lakos élőállatkereskedésre, Sipos Gergely celldömölki lakos élőállatkereskedésre, Ritter László jánosházai lakos élőállat stb. kereskedésre, Polgár János celldömölki lakos bérautó fuvarozásra, Kiss Lajos celldömölki lakos bérautó fuvarozásra Sokorai Ernő kenyeri lakos bérc-éplő iparra, Peitl Imre egyházashetyei lakos korcsmáros iparra, Élő Gábor egyházaskeszői lakos, élőállatkereskedésre és Vasmegyei Mezőgazdasági Takarékpénztár Rt. celldömölki fiókja bank- és pénzváltó üzlet gyakorlására.

Eladó

Jánosházán főúlcában 540 négyzetöles gyümölcsösben [illegible] háromszobás (fürdőszoba [illegible] modern) [illegible] [illegible] különálló egyszobás házzal együtt [illegible] Erdélybe való visszaköltözés miatt — jutányosan eladó. A házban jólfizető uri bérlő van.

Bővebb felvilágosítást ad:

CSOKNYAY JÓZSEF

Celldömölk, Árpád utca 16 sz.

Az angol vas- és acélellátás gondjai

[illegible] szervez[illegible] majusában emlékiratban hozta az illetékesek tudomására, hogy amennyiben különböző ércekből, vashulladékból és fémgyártmanyokból nem sikerülne on[illegible]obb mennyiséget az ipar rendelkezésére bocsajtani, [illegible] termelés az 1939. évi termeléshez viszonyitva júliustól kezdve 35 százalékos visszaesést fog szenvedni. Az emlékirat közrebocsátása éppen akkor történt amikor a skandináviai ércbehozatal megszakadt, de még nem lehetett arra gondolni, hogy a belga és luxemburgi fémgyártmánybehozatal végleg el fog maradni, és a marokkói, algiri és spanyol ércszállitások is zavartalanul folytak. Azóta a helyzetben mélyreható változások történtek: Belgiumra és Luxemburgra az angol ipar már többé nem számithat; a a Földközi-tenger hadizóna lett és a kereskedelmi hajóforgalom számára majdnem teljesen elveszett; az északspanyolországi érckikötőkbe angol hajó már hónapok óta nem futott [illegible] Mindent összev[illegible] behozatal a háboru előtti forgalom 90 százalékával csökkent.

Anglia látszatoptimizmusát jellemző fényben tüntetik fel azok az angol megnyilatkozások, melyek szerint a világbirodalom e kiesések pótlására magais rendelkezik a kellő forrásokkal. Csakhogy ezt az állitást a tények nem támogatják. Az ujfundlandi bányák például olyan ércfajtákat termelnek, melyek kohászati feldolgozására Anglia nincsen berendezkedve. A 7 millió tonnára rugó angol behozatali szükséglet kielégitéséhez az afrikai Sierra Leone legfeljebb 600.000 tonna jóminőségü érccel járulhat hozzá. 2.5 millió tonnányi indiai termelésre Indiának magának is szüksége van. Ércelőfordulások másutt is vannak a világbirodalom területén, de eddig kiaknázatlan érc lelőhelyek feltárására belátható időn belül nem lehet számitani, és annál kevésbé arra, hogy ez az esetleges segitség még idejében érkezik.

Mint annyi más téren, Anglia itt is csak Amerikában reménykedhet. Különböző körülmények azonban ezt a reménységet is szük korlatok közé szoritják. Az év elején az Egyesült Államok illetékes szakminisztere az alsóházban kijelentette, hogy Anglia már csak devizagondjai miatt sincs abban a helyzetben, hogy az Egyesült Államokból ugyanannyi vasat és ércet hozzon be, mint a világháboruban. Amikor ez a nyilatkozat elhangzott Angliának havi behozatali átlaga körülbelül 40.000 tonnat tett ki. Augusztusban Anglia már olyan kényszerhelyzetbe került, hogy behozatalát minden pénzügyi meggondolást félretéve 654.000 tonnára emelte. Azóta azonban, bár az érchiány még [illegible] a behozatal [illegible] [illegible] ércbehozatal az amerikai jelentések szerint már jóval az 500.000 tonna alatt maradt. Igaz ugyan hogy Anglia [illegible] több ércet vásárolt, elszállitásra azonban nem állott elég hajótér rendelkezésére. Ez a körülmény az angol hajózás helyzetét a legutóbbi időkig erősen optimista angol nyilatkozatokkal szemben rendkivül kedvezőtlen szinben tünteti fel: ha az angol hajótér már a legelsőrangu fontosságu hadiipari szükségletek kielégitésének sem tud megfelelni, a kevésbé életbevágó fontosságú behozatal terén nyilvan még sokkal rosszabb a helyzet.

Az angol ércbehozatal [illegible] tehát kizárólag Amerikára t[illegible] szkod hat, az amerikai lehető egek azonban akkor sem korlátlanok, ha Anglia az elszállitásról [illegible] ni tudna. Amerika ugyanis maga is fegyverkezik, és igy az amerikai hadiipar mind növekvő mértékben veszi igénybe a készleteket. Ez különösen a hulladékvasra áll. Tagadhatatlan ugyan, hogy a német bombázások következtében Angli hulladék vas-készlete nem remélt módon hirtelen emelkedésnek indult, de alig hihető, hogy az illetékes körök nagy örömmel vennék, hogy az angol érc ellátásáról a német hadvezetőség gondoskodjék. Az angol ércellátás elé tehát minden oldalról sulyos nehézségek tornyosulnak: Anglia devizakészlete fogytan van, Amerika nem bocsájthatja rendelkezésére korlátlan mértékben érckészletét, hajótere mind nagyobb hiányokat tüntet fel, végül p dig azzal is számolnia kell, hogy a megvett és behajózott szállitmányok a német tengerzárt nem törtetik at veszteségek nélül.

Ha a német tengerzár továbbra is ilyen eredményes marad, Anglia be látható időn belül akkor is kénytelen lesz hadiipari termelését csökkenteni ha Németország esetleg a tél folyamán nem tudná az angol hadiipar ellen intézett közvetlen támadásait folytatni.

(M. N.)

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, akik szeretett öcsémnek

Dr. Tompa Sándor

ügyvédnek elhunyta alkalmával részvétüket nyilvánitották, vagy koszorut küldtek, ezuttal mondok a magam és családom nevében hálás köszönetet.

Tompa László

Hirdessen lapunkban

CELLDÖMÖLK ÁLLOMÁS MENETRENDJE

	Érk.	Honnan?		Ind.	Hová?
személy	4.29	Bpest—Győr	személy	4.—	Sopron
személy	4.48	Szombathely	személy	4.49	Szombathely
gyorssin.	6.40	Szombathely	személy	[illegible]	Veszprém kp.
motor	6.47	Sopron	személy	5.03	Zalaegerszeg
személy	8.25	Zalaegerszeg	gyorssin	6.40	Szfehérvár—Bpest
személy	12.24	Székesfehérvár	személy	6.50	Keszthely
motor	14.19	Sopron	motor	9.20	Sopron
személy	14.2[illegible]	Szombathely	motor	13.07	Sopron (vásárkor)
személy	16.45	Zalaegerszeg	személy	14.30	Székesfehérvár
személy	17.01	Budapest—Győr	személy	14.37	Győr—Budapest
személy	1[illegible].50	Sopron	személy	17 09	Szombathely
személy	20.13	Zalaegerszeg	motor	17.13	Sopron
gyorssin	21.01	Bpest—Szfehérvár	személy	18.35	Zalaegerszeg
személy	22.17	Szombathely	gyorssin	21.04	Szombathely
személy	22.45	Székesfehérvár	személy	22 37	Győr—Budapest
			személy	22.48	Szombathely

Eladó Celldömölkön

még 27. évig adómentes

teljeskomfortu

(vizvezeték, villany, fürdőszoba)

4 szobás feltétlen uriház

jutányos áron,

teherrel, kerttel, gyümölcsössel.

Kiadó lakóház.

Vasuton túli városrészben kiadó egy 4 szobás gyümölcsöskertes uriház [illegible] esetleg kettő és egyszobás lakásra felosztva is. — Vasutasoknak igen megfelelne, mivel a vasút mellett van.

Folynak a jubiláris budapesti mezőgazdasági kiállitás előkészületei

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiállitás rendező bizottsága elhatározta, hogy az 1941. évi ötvenedik, jubiláris kiállitását a szokásos időpontban, március 29—április 6. napjain rendezi meg. Az előkészületek ennek figyelembevételével folynak, a kiállitási iroda az[illegible] óta teljes felkészültséggel dolgozik, szétküldték már a jelenlegi [illegible] felhivásokat, sőt a [illegible] [illegible] csoportjába nagyszámu bejelentés érkezett, tekintettel arra, hogy ebben a csoportban a határidő már január 6-án lejár, mig a többi csoportokban a bejelentés határideje február 15.

A kiállitási iroda készséggel ad felvilágositást bármilyen irányu érdeklődésre (Budapest, IX. Köztelek utca 8., telefon: 18—79—54).

Készült

a könyvnyomtatás feltalálásának 500-adik esztendejében

DINKGREVE NÁNDOR

könyvnyomdájában, Celldömölkön